Vasárnap, Jan. 4. 1874. 1. szám. 32dik évfolyam.

DEBRECZEN NAGY-VÁRADI ÉRTESITŐ.

Hirdető, szépirodalmi és vegyes tartalmu közérdekü hetilap.

Előfizetési dij:
Egész évre helyben s vidékre . 4 frt. Évnegyedre . . . 1 frt.
Félévre . . . . . 2 „ Egyes példány . . 10 kr.
Hirdetések jutányos árért közöltetnek, külön - indanyiszor 30 kr bélyegdij mellett.

Szerkesztői iroda **Debreczenben**: Nagyuj-utcza 1609. sz. a.
Nagy-Váradon előfizetések és hirdetések felvétetnek **Nuricsán Péter** fűszerkereskedésében.
A **nyilttérben** magán és pártérdekü czikkeket ötször árért elfogadunk.

A „Debreczen-Nagyváradi Értesitő“ XXXII-ik évi folyamára

van szerencsénk ujabb előfizetést nyitni.

Lapunk mint szakközlöny szépirodalmi, gazdászati, és közérdekü **hirdető** pályáját midőn ennyi éven futotta át: azt hiszszük nemkell tobb ajánlat a jövő évi pályájához; miután mint életrevaló vállalat és ezidőszerint legrégibb folyamu magyarlap: mindekorig kellő pártfogásnak örvendett, sőt utóbbi évben a n. é. közönség meleg pártfogásába részesült.

Hogy azért a n. é. közönség méltó pártfogását ezutánra méginkább kiérdemeljük, és lapunk tárczájában olvasóink előtt is ismert barátunk Bodossy Pál és több tehetséges iró és költőnek közreműködését a jövőre nézve is lehetővé tegyük: a n. é. közönség kegyes pártfogását a jövőre is kérjük.

Igérjük, hogy a lapunk a jövő évben ugy terjedelemben, mint tartalomban ujabbfolyamát a közönség megelégedésére fogja folytatni, — szellemirészé előbb nevezett humoros irónk tárczájával, és szépirodalmi jeles költeményekkel élvezetes és mulattató, hirdetési rovata a mindinkább növekedő pártolással, hasznos és közérdekü olvasmányt nyujtand.

És bár a lap ezutánra terjedelemben, és tartalomban gazdagabb leend: nem tekintve a mostoha körülmények szülte viszonyokat; hogy lapunk megszerzése folyvást a legszegényebb családnál is lehető legyen: előfizetési áraink a régik maradnak: egész évre helyben és vidékre **4 frt**; félévre **2 frt.** évnegyedre **1 frt.**

Báthory Sándor,
felelős szerkesztő s laptulajdonos.

Az ég felé.

(Álomkép.)

Lelkem repül az ätheren keresztül,
Fehér leplem uszálya meg se rezdül, —
A földi lét salakjait letéve,
S megkönnyülvén, sietve száll az égbe.
Elérte azt, amelyre oly rég vágyott, —
Elhagyhatá a testet és világot;
Mely sziklaként nehezkedett fölötte:
Földön maradt az árvaföld szülötte.
De visszaszáll az égi szikra, melyet —
Testbe tőn a mindenható lehellet.

Repül lelkem a végtelen nagyürben,
Milljó napok világolnak körültem;
S örök végzés szerént kimérve járja
Utját az égitestek milliárdja.
Tisztult szemem elnéz, amerre szállok,
Vezéreim a hosszu égi lángok,
Melyek az ürt, a végtelent bejárva
Meg, — megtérnek a menyégnek utára.

Repül lelkem, s érvén közel az éghez,
Nem lát szemem, nem szokván annyi fényhez,
A Chérubok a kárpitot kitárván,
Ömlik elő számlálhatlan szivárvány.
Itt a napok világa elsötétül
Az égi fény kiáramló tüzétül.
Hangzik belől Szerafok zöngedelme,
Az élöket imádó dalra keltve.

S oly bübájos hivólag szól az ének! . . .
Szellem ajkam himnust zengvén, belépek.
Itt vagyok hát, túl a földön, a siron:
Itt vagyok hát az égi csarnokokban,
Szivem ennyi dics közt remegve dobban!
Leborulván örömkönyüm kisirom.
Szétnézek, és mindenfelől körültem
Angyalarczok mosolyganak derülten.
Köröskörül schol homály, vagy árnyék . . .
Megyek tovább, szivem vezet, tovább még!

Megyek tovább, s im a szentek sorában
Ott látom ő t biborpiros ruhában,
Ott látom ő t, ki végtelen malasztal,
Bünösöket, kesergőket vigasztal.
Ki meghalván, halálból ujra támadt,
S egy szavától örömmé lett a bánat.

Mindenható! kinek „legyen“ szavára
Jött létre a nagy mindenség csodája; —
Ki elnézvén a végtelen világot,
Teremtésid egy porszemig belátod; —
Kinek szavad széthat a végtelenben,
S uralkodol multon, jövőn, jelenben:
Engedd szined minélelőbb csudálnom,
Óh jó atyám, én irgalmas királyom!

Ott fénylik már az ur királyi széke,
Lelkem repül gyors szárnyakon feléje.
Ott ül az ur, szemét reám nyugasztja,
Tekintetén ül isteni malasztja,

Leomlik itt zsámolyánál a trónnak
S két szememből hálakönyük omolnak . . . . .
Fölébredék . . . Földön vagyok, hol voltam;
Mért álom ez, s mért nem lehetem o t t a n!

Munkácsy Dániel.

Az év utóján.

Midőn felviradt ránk napjaid elseje, hol bölcsődet megringathatánk ó év,! a roppant időknek „e g y n a p é l ő j e“ te! mily örömmel jött hozzád üdvkivánatival ifju és vén.

Hiában,! téged is ugy tekintettünk mint egy ujszülött gyermeket, kinek jövő életéhez a legszebb remények szálait füzi az édesanya.

És mégis hányszor megesik, hogy a leghőbben üdvözölt' születés emlékét a bölcsőhez csatolt, silányul vagy sehogy, sokesetben átkos visszássággal valósult remények áldástalanná teszik!

Ott egy gyermek. Ugy várták őt apa édesanya. Az égből küldött angyalnak hiszik őt, ki azért szált e földre, közéjük, hogy az apát és anyát k e t t ő z ö t t boldog munkában verejtékezni megtanitsa. — Hiszen most már hárman vannak: olyan édes lesz az a munka, virasztás, még az az aggodalom is mit ez az apró — tán az elrepüléstől féltett, s pólájában azért megkötözött — ember igénybe vesz.

A férj b e c s ü l e t e s, az anya s z e n t; mily emberré kell válnia e gyermeknek, ki e családban nem a bünök de az ártatlanság becsület tanát látja gyakoroltatni?!

A szülők közép sorsnak, — még szegényeknek is bátran nevezhetnénk őket. Istennek hála! nem hagyott rájuk senki semmit, valami gazdag örökséghez nem is várományosak, s igy a maguk szorgalmára vannak utalva, s az a kényér mit az önszorgalom ad, olyan jóizü; az az egy tál étel olyan füszeres, minő füszert a széles indiák sohasem teremtek.

Milyen okos ez a gyermek, minő szelid, minő jó! — mondja az édesanya — s minő s z é p! — Óh! mert az anya ideálját látja gyermekében, engedjétek meg neki valamennyinek egytőlegyig, hogy a m a g á é t lássa l e g s z e b b n e k, legszeretetreméltóbbnak.

Kicsiny a ház melyben laknak, de mégis elég ama boldogság befogadására, mely e szükfödél alatt keresi s találja egész világát.

Születik másik, harmadik, negyedik. Mindeniknek születését az az öröm fogadja, az a remény csilláma ragyogja körül miben az anyasziv — kinél j o b b a n szeretni a világon s e n k i se tud, kinél magasabban, szentebbül remélni alig lehet — olyan kimerithetetlen.

Az anyák i d e á l i s t á k szoktak lenni, az apák p r o z a i s t á k e dologban. — A férfiak vállain nyugszik a világ tömérdek terhével, fáradalmival; s az életben, munkájuk folyamán gyakran előálló bajok földsulya alul nem tudnak kibontakozni, kimagasulni az első időkbeli, — az egész életre kiható — nevelés szentgondjának teljes gyakorására; s igy a nőé, az anyáé az az öröm, az az érdem, hogy gyermekét éjjel nappal lássa, figyelje, lesse gondolatait, s e parányi zsarnokkegyencz szeszélyét türje, palástolja, teljesitse. Ő látja meg elsőben gyermekének szemeviradását, midőn az fölébred, midőn az éjjel föllármáz: az ő lágykezei ringatják el őt; mig a nappal terhe alatt az atya szemei álomban keresnek üditő pihenést, a h o l n a p uj gondjának uj terhének elfogadásához.

Az atya külügyek, az anya a belügyek családi ministere, kiket isten mentsen meg a t á r c z a c s e r é l é s t ő l! vagy a t á r c z a l e t é t e l t ő l, melyet az élet rémkirálya a h a l á l volna elfogadandó.

S jaj annak az államnak, jaj annak a családnak hol a munkabeosztás, költekezés, nem irányszerüleg végeztetik; hol a bevételt a k i a d á s megbecsteleniti.

Tehát a gyermekek nőnek. Ideje hogy iskolába menjenek, hiszen itt adatik jövő életük irányutjának kulcsa kezeikbe. — Nincs szükség rá, hogy a tanitó imádkozni tanitsa; mihelyt beszélni kezdettek, édes anyjuk az Ur nevének megismerésére, tiszteletére tanitá őket elsőben.

Tedd össze kezecskédet én gyermekem, én v i r á g o m é n b o l d o g s á g o m! A gyermeket odaállitja maga elé. Oly gyönyörüség nézni, s hallgatni selypitő nyelvével, hogy beszél ama n a g y Ú r a l, — a templomba menők ünnepiruházatinak paródiájában, kezdetleges öltönyében — e parányi szolga: „Mi atánk! ki vagy a menekben, sentejtessét med a te neved!“

Lehetetlen, hogy Jézust, egy imádkozni tanitott gyermek látása, hallása ne bájolta volna el, midőn ezt mondá: engedjétek hozzám jőni a kisdedeket, mert övék a mennyeknek országa!

A gyermekek megnőttek, atyjuk összehijja őket: kicsiny nekünk most már e hajlék fiaim! nem is lehetünk mindig együtt, ideje, hogy a sors által a mindegyikőtök részére kimutatott uton induljatok el. Sorsomhoz képest felneveltelek becsülettel, szivetek és lelketeket ugy adom át a világnak, amint azok az alkotó kezeiből kijöttek: tisztán. Vagyont ne várjatok tőlem, ti tudhatjátok: hogy mit kerestem, s hova tettem; s ha felettem egy háromemeletes ház domborodott volna ki keresményemből n é l k ü l e t e k: mi volnék más, mint egy s z e g é n y gazdag, s istené legyen a dicsőség! ma veletek és miattatok: béreltlakomban g a z d a g szegénynek nevezhetem magamat.

Tehát szegények vagytok ti is. De jegyezzétek meg gyermekeim! hogy nem csupán az az ember, kire keresztelőjekor már dominium vagy korona mosolygott hanem az is: kire a megmarkolható boldogság helyett a bajok, küzdelmek rengetege várakozott. Szép dolog az maga helyén mindenik: urnak vagy szegénynek születni, decsak ugy, ha bármelyik fél a neki kimutatott helyett emberiméltóságának teljes diszére tölti be. Az emberiméltóság, nem a f e l n ö t t s é g b e n hanem az e g y é n - m i n ő s ü l t s é g é b e n áll, s ehhez nem c s u p á n az alak ad jogot. Nem elég annak l á t s z a n a t o k a m i n e k születtetek, hanem a z z á k e l l l e n n e t e k aminek látszotok, — embernek. Tapasztalni fogjátok továbbá az életben, hogy vannak bizonyos emberilények kik elégnek hiszik azt a jogot (!?) melyet számukra — hitök és s z ü l e t é s ö k szerint a természet adományozott t. i. a t é t l e n s é g j o g á t. Ne higyétek, hogy a tétlenség jog, vagy jogosultság legyen egyetlen mi az emberrel született: a m u n k á l k o d h a t á s j o g a, — egyéb jogok csak czafrangok, ne irigyeljétek őket, nincs azokon mit iriyelnetek! tehát dolgoznatok kell. A dologszeretet a lélek finomult hajlandóságinak előtörekvése a boldogulás magasabb czélja felé, mely aztán becsülést igénylhető földi rendeltetéstökhez, az egyetemes e m b e r c s a l á d h o z joggal tartozhatóságtokhoz s az államélet egy egy parányi de t é n y e z ő erecskéivé válni utal. Erő és ész a férfi hivatottságának jelvénye, s ki a teremtőerő ez adományaihoz méltatlan lenni kiván: az, vagy bolond, vagy indokolhatlan szükségességü t á r s a d a l m i l o m. Igyekezzetek ugyanazért sem magatoknak sem másoknak terhére nem lenni soha!

Jer elő Pista! te nem sok rokonszenvet éreztél a betükhöz ugyse, légy iparos; te Jóska! mindig szeretted a számot s a c s e r e b e r é t, légy kereskedő; Misu! ki Imrével együt szivesen etted a könyveket, s azonfelül megosztottad a pert testvéreid között: légy ügyvéd. Te meg Imre! ki napokig elkeresgettél egy füvet, virágot s azok haszna iránt mindig érdeklődtél: egy orvos fiam! Hát te kis lyány! mit hallgatózol ott azzal a siró ábrázattal?! félsz, hogy téged is elküld apád?! ne félj szószke apróságom! te vagy ugy is a legkisebb, te lössz anyád egyedülie, mig sorsod téged is elint az ös fészek-

ből egy más kicsi fészekbe: itt maradsz velünk. Mig kereshetek három darab kenyeret: egyike a tied lesz ezután is kis falat cselédem!

A pálya, melyre bocsátlak fiaim! egytől egyig szép, becsülettel betöltve egyik sem áll föllebb, s nem lejjebb a másiknál. Itt van utravalótok; egy fillért se hagytam magamnál, mindig nektek adtam ugyis mindenemet, mindenem e foszlányásba takargasson be az ur gondviselő szárnya benneteket!

Elmentek a siró gyermekek, otthon maradt a még sirób édesanya; ugy kiürült a ház! Az a hat láb széles tiz láb hosszu szobácska, oly rengeteg üres néki; sohasem találta szüknek mig gyermekei otthon voltak, — s ma már maga sem tud megférni benne; kiki megy az udvarra, néz, néz hosszan arra a tájra hol a nap nyugodni készül, s ugy irigyli ettől azt a boldogságot, hogy kik fölött ő zárta le álomra szemeit egykor, ma, ez a nagy forró csillag pillanthat utósót reájuk.

Ünnep jő. Sürgés van a háznál. Anya s kis leánya erősen készülődnek. Varják a kis tarisznyákat; s mindeniket megtöltik madárlátta pogácsákkal. Milyen jól fog esni a gyermekeknek ez?! ki tudja: nem nélkülöznek-e, nem éheznek-e?

* * *

De következik a gyümölcsérés ideje, az édes remények bevalósitásának ohajtva várt kora

* * *

Érintsük-e, ne-e, azt a leplet, mely, jobb volna tán, ha örökre elfödné az áldások közt világra bocsátott fiuk életsorsát, eseményeit?! Érintenünk kell.

Egyik fiu nem szeretve ama munkakört, melyet választott, elhagyta helyét, világgá indult, rongyosan, éhezve, s mint egy törzséről lelépett „ördögszekeret“ czéltalan bojgatja szél és idő. Tán azóta zsiványnyá is vált. Isten őrizd az édes anyát!

Amelyik kereskedőnek volt szánva, elbukott. A gyenge fejü embert megszokta zavarni az a festett rongy, mit bankjegyeknek neveznek. Bóltokban könynyen kisértetbe esik az az ember, kinek ez irányban bár szunyadó állapotbeli hajlami vannak. A tett fel lőn fedezve, s bün és büntetés a Duna fenekén azonosul. Isten őrizd az édes anyát!

Amelyik ügyvéd akart lenni, kártya, bor, korhelység s ezek kiegészitő részeinek karjaiba hanyatlott s e karok öt halálra ölelték.

A orvostanhallgató egy pisztoly két sötét szemébe nézett, mitől az övéi aluttak el örökre. Isten tudja miért?! nem tudta azt senki, s még a sejtelemnek sem nyujtott egy parányi mécsest sem midőn örökre távozandó volt.

Isten megóvta az édes anyát, a kin és keserüségtől, szive szakadt meg szegénynek.

Az ősz fürtü apa, leánya, ott ülnek a régi, a nagyon kihült fészekben, szótlanul; fájdalomban a beszéd teher. Az egyik pilláin a május harmata, a másikén a deczember kódo reszket, arczuk a keserüség vizében fördik, s az apa mint egy ujkori Jób megátkozza születésének napját.

Minő ellentét! saját születésnapját átkozza meg, s nem gyermekeiét; pedig ha szabad volna átkozódni ép azon napokat kellene megátkoznia, melyeket egykor oly szivesen üdvözölt: gyermekeinek születésök napját!

* * *

— Ó év! kit oly hön üdvözölt születésedkor ifju és vén s ki a hozzád kötött édes reményeket hasonlókép döntéd romba, ki a Briareus karu halál szablyájának köszörülése s a fátyolgyárak virágzására özvegyek és árvák százezreinek kétségbeejtésére fordítád egész erődet, ki a föld áldásait elvetted, az átkokat megadtad: van e csak egy pont is életedben amivel születésed fölötti örömünket jóságosan kicserélhetnéd?! Nincs, nincs!

Menj, menj alunni vén ember! s ha Herostrat bojgó szellemével találkoznál a nagyürben, társulj hozzá, illeni fogtok egymáshoz.

* * *

De im 12-őt ütött az óra! halálod bekövetkezett. Ne ébredj föl többé, s ne szülessél ujra soha!

Az ujév bölcsejének karjait ismét üdvözlőleg ringatjuk. Tán jobb lesz mint te voltál! Hiszünk és remélünk, mert hiszen mi is az élet, hanem a reménynek egy nagy, egy örök lánczolata!

Boldog ujévet!

Bodossy Pál.

Ó gondolatok ujévben.

Mindennek megvan határa vége
A mindenségnek nagy keretébe.
Az óra, a nap, hónap és évek:
Határi az ész szük keretének.

Hogy kezdet és vég, még meddig ér el?
Nincs ki befogja képzeletével!
Csak az idő az, amelyben élünk,
— Bár határzó uj idő nékünk,

A mindenség végtelenébe' —
Amelynek nincsen határa, vége.
S ki a végest igy örökké tevé,
A dicsösség: az örök Istené!

Emlékezzünk a régiekről!

Ugy hisszük, hogy valamint tisztelt olvasóink tetszésének, ugy a volt szerkesztő elődünk iránti szives kötelességünknek teszünk eleget akkor, ha lapunk 32-dik évfolyama megnyiltával, egy oly közelismerésben levő egyéniséget hozunk emlékezetbe, ki lapunk alapját ez előtt 31 éve megvetette: Balla Károlyt.

Harmincz évig lévén ő e lap kiadója s szerkesztője s csak is hetvenkedő évei miatt önként mondván rólla le, magát nyugalomba helyezve, helyén látjuk tisztelt arczképét e lapok hasábjain ismertetni.

Annál inkább örömest tesszük pedig ezt, miután a „Vasárnapi ujság“ 1866-dik évi 52-ik számában is, már mint 25-dik évi jubiláris magyar szerkesztőt arczképével s életleirással tisztelte meg.

A hosszan leirt czikk több méltánylatai közt, azt mondá róla: hogy joggal kialthatjuk el azon irodalmi buzgó napszámos nevét, a ki 25 évig egy huzomban, még pedig ugyanazon egy lap mellett, látta el a szerkesztői tisztet; kinek lapja ha még oly kicsi, igénytelen lap is: de egy maga élte tul valamennyi magyar lap között a mindent felforgató forradalmi időket! — A zuduló ár, sem a lapot, sem szerkesztőjét nem volt képes elsodorni.

Szabad legyen nekünk is hát a régi kollegát, szerkesztői ezüst menyegzője napján, — a mi nállunk oly ritkaság, — egy őszinte kézszoritással nyilvánosan megbecsülnünk.

A „Debreczen-Nagyváradi Értesitő“ Debreczenben legelső volt, és Magyarországon ez idő szerint legrégibb, ez már magában érdem, s Debreczenre nézve első és primitiv lépés, de legalább lépés a müvelődés felé a legnagyobb magyar városban, és Magyarországnak nemzetiségi szempontból legfontosabb vidékén. Összekötő kapcsul szolgált ez Debreczen-Nagyvárad és Bihar-Szabolcs megye közt, s egyrészről kifolyása, másrészről előmozditója e vidék forgalmának. Előfizetőinek szellemi olvasmányt is nyujtott, különösen buzgón törekedett előmozditni, s ha fenyegetve látta, egész szenvedélyességig védte a debreczeni színészet ügyét.

Mert Balla bácsi nemcsak lapirodalmunkban, de színészetünkben is az uttörők közé tartozik, s mint ilyen is, megérdemli a közméltánylatot.

Balla Károly 1803-ban jun. 9 én született Borsodmegyei Sály helységben. Édesapja ref. lelkész volt, s fiából is azt akart nevelni, de a 17 éves ifjuban egy vándor színésztársaság jelenléte felébresztette azt a hajlamot, mely a tógát Egressyvel is letéteté. Színész lett s eleinte a komikumban, később mint ügyes és jó külsejű szerelmes, a közönség kedvencze lőn. 1827-ben nőül vette Molnár Karolin első rendű színésznőt, együtt szerepeltek Megyeri igazgatása alatt.

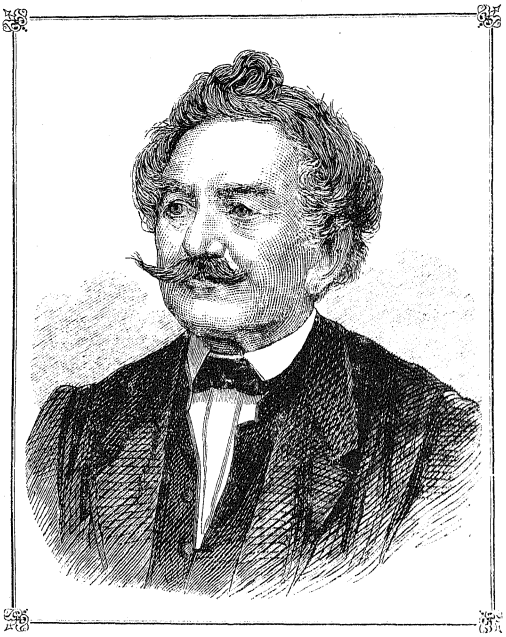

1828-ban igazgató társ lett Megyerivel — Heténvivel és Telepivel, s jeles társulatukkal több helyen szép sikerrel játszottak. Ugyanazon évben Balla magán ügyekben Pestre utazván, a királyutczai „arany hattyu“ vendéglő termében játszott Horváth szinigazgatása alatt, Jancsóval, Vásárhelyivel, Kántornéval. Majd Horváthék más városba vándorolván (akkor minden magyar színész vándorlott.)

Ballát a pesti ugynevezett magyar polgár közönség igen szerette s megkérte, hogy télire szintársulatot rendezzen. Balla kivette a Beleznai kert termét és jó kis társulatával egész őszön és télen át szellemi és anyagi tekintetben jó eredménnyel müködött. Minden pénteken a városi német szinházban léptek fel, s ott is köztetszést aratták. E társulat tagjai vóltak: Kántorné, Balláné, Anikó (később Lendvayné) Láng Lajosné. Öreg Láng Adám, ifj Láng Lajos, Bartha, Lendvay, Jancsó, Vásárhelyi és Fáncsi, ki itt kezdte szinipályáját.

Azután 15 évig volt Balla Károly szinigazgató, bejárta átalában mindig jó társulatával az ország nevezetesebb helyeit, s végre belátva, hogy jobb ha a színész hagyja ott idejében a pályát, mintha a színészet hagyja el a színészt: nyugalomba lépett, s 1842-ben megalapitotta a „Debreczen-Nagyváradi Értesitőt“.

Mellette nem egy vihar zugott el, nem egy lap keletkezett Debreczenben: de Balla bácsi edzett szivvel színészi kedélyivel fogadta a viharokat, és bóldog egyszerüségét, csakis szeretett nejének és szép leányának halála zavarta meg tartósan. —

Végre: 30 évig folytatván az „Értesitő“ szerkesztőségét arról ezelőtt egy évvel lemondott, nyugalomba tevé magát de hogy a lap el ne enyészszen, reánk ruházta ennek sorsát, mely hamvaiból felkelve, ez uj évben már a 32-dik év folyamának küszöbén várja előfizetőinek pártfogását.

Balla bácsi pedig csendesen él a Burgundia-utszán, csicsergő kanári madarak közt, saját csinos házában, melynek udvara more-theatrali, szinte kis erdővé, barlangokká, tájképekké, remetelakká, tréfás jelenetekké van alakitva; ott repes öreg szive, midőn a magyar színészet egy-egy mozzanatáról értesül, és csóválja fejét, ha a kor egybekben nagyokat talál ugrani!

Ötvenhárom éve már, hogy Balla Károly a szinészi pályára lépett. Harminczkettedik éve, hogy az ez idő szerénti legrégibb magyar lapot alapitotta, huszonkét évet töltött a szinpadon, harminczat szerkesztőségben. Most ő hetvenkedik, mert 71-dik életkorban, és legjobb erőben és egészségben örvend naponta körülte játszodozó gyönyörü apró kis unokái vidám csacsogása közt. Óhajtjuk a hajlott koru, de testben lélekben még elég vidám férfiunak hogy ne csak hetvenkedjék, hanem nyolczvankodhasssék is.

Szerkesztő.

Vegyes.

— ***Boldog ujévet kivánunk***! tisztelt olvasónknak, hazánk minden tagjának és az összes emberiségnek.

— ***Az előfizetési pénzek mielőbbi beküldését, vagy átszolgáltatását kérjük***, itt helyben lapunk kihordója Borbély Gábor ennek átvételével meg van bizva. —

— ***A tiszántuli ref. egyházkerület*** gyülései e hó 10-kén veszik kezdetüket.

— ***A polgári fa-illetmény*** kiadása már megkezdetett.

— ***A saját használat végett*** termelendő dohány engedély kiválása végett, itt helyben Rab László alkapitány urnál e 15-kéig folyvást jelenkezhetni.

— ***Hirdetés***. A nagy méltóságu m. kir. vallás és közoktatási miniszteriumnak 1873. decz. 7-én 33662 ssám alatt kelt intézménye folytán közhirré tétetik, hogy a győri árva alapitványoknál az $187^3/_4$ tanév kezdetétől több ösztöndij állomások — évi 80 frtal üresedésben jövén, azok betöltésére pályázat hirdettetik.

Pályázatra jogositvák szegény, róm. cath. vallásu, jóelőmenetellel iskolába járó, vagy inaskodó fiuk és leányok.

A közelebbi feltételek 1874. február hó 10-ig a kapitányi hivatálnál megtekinthetők.

Kapitányi hivatal Debreczenben, 1873. decz. 29.

— ***A visszalépett két miniszter*** Kerkápoly és Tisza L. a fejedelem által a Lipotrend nagy kereszteseivé neveztetnek ki, minek folytán csupán tölök függ, hogy ezután bárókká vagy grófokká legyenek.

— ***Hiányhatlan regényirónk***, ***Jókai*** több kisebb müvcken kivül, két uj regényt is irt „Az itélet napja“ és „Férfi sorsa az asszony“ czimek alatt, mindkét regény a „Hon“ tárczájában fog megjelenni. — Körülbelül 1859-ben történt, hogy bizonyos kritikus azt mondá Jókaira, hogy már végkép kimerült, s annálfogva nem volna tőle helytelen politika, ha szép csöndesen visszavonulna a térről, melyen számára több babér már ugy sem terem. Jókai hagyta beszélni a kritikust; ő nyugodtan irt tovább, beszéltek helyette az időről időre megjelenő kötetek.

— ***Erkel Ferencz***, ***Hunyadi László*** czimü operája a nemzeti szinházban a jövő hóban fog kétszázadikszor adatni. Ez alkalommal a szerző tiszteletére Nadaay F. inditványára ünnepély fog rendeztetni, melynek programmját id. Ábrányi Kornél fogja elkésziteni.

— ***„A betyár kendője“*** czimü népszinmüvet Szegeden is előadták, hanem ott korantsem részesult az olyan tetszésben mint a fővárosban, hol e darab gyakrabban történő előadatása után is még folyton nagy közönséget von a nézőtérre

— ***A rianás áldozatai***. Mult hó 17-én a Balaton az erős hidegek következtében befagyván, a videkbeli halaszok siettek azt hasznokra forditani s nyolcz kilencz embert igénylő vonó hálóikkal a jég hátán teremtek, hogy a jégpáncél alatt élő vizivilágot megadóztassák. A halászat egyideig kitünő eredménynyel folyt, hanem egyszerre egészen váratlanul vihar kerekedik, a jégtalaj ropogni kezd a halászok lábai alatt s a jövő perczben a hálóvonók előtt megreped a nagy tó jégkérge s látni lehet a mint alatt a zöld hullámok háborognak. A rianás szólnak a halászok egymáshoz elképpedve, s a még most keskény szakadékot átugrálva, sietnek a part felé életöket megmentendő. Hanem pár percz mulva ismét egy uj rianás hangja pattan végig a sima jégmezőn s a halászok közz 1 heten az összetörve uszkáló léghasábok között igyekeznek magokat a különben nem mély vizből kimenteni. Hasztalan minden erősködés! A hátra maradtak hevetett csáklyák által csupán egyet képesek az áldozatok közül megmenteni; hatot pedig a nagy hasábokban uszó jég táblák levernek lábaikról s betaszitják az alá a szilárdá vált vizboltozat alá, honnan nincs menekülés. A rianás emez áldozatait, kik özvegyeket s árvákat is hagytak magok után, csak pár nap mulva halásztaták ki a rianásból.

— ***Tableaux vivant*** (előképek) láthatók Budapesten Király-utcza 37. sz. a. E képeket körülbelől 64 külön-

böző nemzetiségü szép leány képezi. Nagy kérdés, hogy vajjon e tableaux vivont-ot tisztességes embernek meg lehet e álarcz nélkül látogatni, mert az ilyen eleven képek igen gyanusak ám, s nem egyszer megtörténik, hogy holmi vidéki gimplinek, kinek az illemről falusi fogalmai vannak, s kik nincsenek arra megérve, hogy a paradicsom lakóit fügefa levél nélkül lássák egy ily elevenkép dévajkodása minden vérét arczába kergeti. A tárlat tulajdonosa mindenesetre jól tenné, ha hirdetését az ottani rendőrség által tisztességi bizonylattal láttatná el.

— ***Táborszky és Parsch*** zenemü-kiadók most ujabban következő jeles zeneműveket bocsátották közre: Moravecz Eduardtól „Grande Mazurka“ ára 50 kr; ifj. Fahrbach Philepetől „Soldatensitte“ Polka francaise ára 50 kr. ugyanazon szerzőtől „Herbstblätter Walzer“ ára 80 kr. Schmith S.-től „Ständchen“ árra 60 kr — Ajánljuk a zenekedvelőknek e közkedves legujjabb mudarabokat.

— ***A herczegprimás*** olyan valamit kapott, mire Pázmántól sok érsek, magyar püspök áhitozott, — e valami: a bibornoki kalap. E kalap hajdan nagyjelentésü hatalmi jelvény volt; mamár csak egyházi diszitmény, melynek becse a rendjelek becsénél nem sokkal több.

— ***A megyék területeinek felosztása tárgyában*** törvényjavaslat nyujtatott a ház elé, melynek alapját nem a történelmi mult respektálója, hanem a térképi czélszerüség képezi. Nehány megye e törvényjavaslat ellen folyamodott a javaslatot beterjesztő miniszter pedig annak törvénynyé emeltetéséhez köti tárczáját.

— ***Nincs többé, kinek legalább 1000 frt évi jövedelme ne lenne*** ! — igy hangzott a hirdetés, melyet egy pragai élelmes czimbora a magyar lapokban is beigtattatott. Ki bérmentett levélben 1 frtot küld a hirdetőnek, az megtudja; hogyan kell könnyü szerrel 1000 frt évi jövedelmet szerezni.

— ***A budai heggek között*** e napokban egy óriási köszáli sast lőttek. A köszáli sas már magában is ritkaság hazánkban; hanem — mint állitják — ily nagyságut itt még soha nem láttak.

— ***Melyik erősebb: a hit, vagy szerelem?*** Kasztner troppaui kereskedő példáját azt bizonyitja, hogy az utóbbi erősebb az elsőnél. A nevezett egyén ugyanis üzleti ügyekben Pozsonyban tartózkodván, ott egy szép zsidóleánynyal kötött ösmeretséget s hogy nejévé tehesse: a zsidó hitre tért át. Ugy látszik, hogy kezdik a vallást frakknak tekinteni, melyet akkor cserélhetünk föl mással, mikor épen szeszélyünk tartja.

— ***Egy ujabb divatu módja a pénzszerzésnek.*** Budapesten D. ur a lapokban közhirrétette, hogy ő gazdalisztelket akar előnyös feltételek mellett felfogadni. A hirdetés folytán jelentkezett is nála a többi között egy T. nevü gazdatiszt-kandidátus, s megtudván D. urtól, hogy a fölvétel csupán 100 frt kautió letétele mellett történhetik: a biztositékul kivánt összeget a fölfogadó ur kezeihez lefizette. Ez eddig rendén lett volna, hanem T. előtt nagyon gyanus dologuak kezdett látszani az egész história, midőn par hétig hasztalan járva D. ur nyakára, a kért gazdatiszti állomásba minden biztatás daczára sem vezettetett be. Kérte tehát D. urat, hogy biztositéki összegét téritse vissza; azonban D. ur erre képtelennek nyilvánitá magát. Most a kérdés törvényszéki intézkedés tárgyává vált s mint halljuk: D. ur T. biztositéki összegén kivül, még másoktól is vett föl pénzt a fönt leirt ürügy alatt; az itéletet hozó törvényszék majd kifogja mondani, hogy a pénzkeresés ez ujabb módjára lehet e a feltaláló D. urnak patentet adni, vagy sem?

— ***A hazárdjátékosok*** ellen mindenütt irtó háborut folytatnak. E hadviselés czéltalan és hiu voltát az elmult napokban Milánó egyik szállodájában két angol igen találóan illustrálta. A két John Bull belép egy szálloda társalgó termeibe s kártyát kér. A szálloda tulajdonos megtagadja azt, mert mint mondja Milánóban a hazárdjáték tilos s ő a gentlemenek szemeiből kinézi, hogy ily játékot akarnak kezdeni. Ekkor mézet kérnek s bekenik azzal mindketten orraikat, s aztán szépen összedugott karokkal várakoznak, mig nem az egyik angol orrára egy légy reá száll, mire a másik, tárczáját elővonva, egy 1000 frtos bankjegyet ad át társának. A szálloda tulajdonos nagy szemekkel bámul reájok s csak midőn az előbb leirt jelenet kétszer, háromszor ismétlődött, tudja meg, hogy vendégei kártya hiányában legyek által hazardiroznak; a légy repülésre mondják, hogy „hozom; viszem“ és dupla vagy semmi!

— ***Becs egyik külvárosának*** községi iskolájában egy zsidó tanitónő volt alkalmazva, ki daczára, hogy magát példányszerüen viselte s tudva, azt hogy rajta sok kárvágyó tekintet függ, őrizkedett minden olyantól, mi nevére csak gyönge homályt vethetett volna is. — a bécsi katholikuskörök bizonyos „mindenáron uralkodni“ elvü egyénei által üldözőbe vétetett. Egyik rágalom a másikat követte; pikans történetkék keltek szásznyra felőle, mit elősegitett azon körülmény, hogy az illető tanitónő csinos és kellemes volt. Az oskola igazgatónője — a rágalmazott tanitónő erkölcsiségét ösmerve — megunván a sok béntalmaztatást és méltatlanságot, pört inditott a rágalomkoholók ellen, minek következése az lett, hogy a bécsi törvényszék e napokban hozott határozatával a hitgyülölségből hazudozók közöl egy párt börtönbüntetésre méltónak mondott ki. Bizony szomoru, hogy még napjainkban is van példa a hitgyülölködésnek ily aljas kicsapongásaira!

— ***Schweiz tizenhárom kantonjában*** a tandij végleg és kivétel nélkül mindenkire nézve eltöröltetett; három kantonban pedig csak az idegen hallgatókra nézve tartatott fent egy igen mérsékelt tandij. A tanitási kiadásokat és költségeket magok a kantonok viselik. Itt már aztán csakugyan sziveiken viselik a közmüvelődést, a közértelmiség minél inkább kifejlődését!

— ***Egy Yankee fogalma a rendjelekről.*** Az ujvilág egyik polgára, ki az öreg Europa szokásait tanulmányozni jött át a tengeren, e napokban megérkezve Bécsbe, csakhamar fölkereste annak nyilvános közhelyeit. Épen valami udvari ünnep levén, az ujvilági ember természetesen, minden lépten-nyomon oly egyénekkel találkozott, kiknek mellét raja az érdemrendeknek födé. A yankee megbámulta ezeket a csecsebehóságokat s minthogy azok megtetszettek neki s künben is iparkodott az ó világ szokásait s viseletét elsajátitani, sietett egy ékszerészhez, hol saját fantásiája után egy tuczat érdemrendet rendelt meg. Másnap már ő is ragyogó mellel jelent meg a sétányokon s ugyancsak megvolt elégedve, midőn látta, hogy minden járókelő őt bámulja, hogy mellékei a közfigyelmet fölébreszték. Hanem ez ártatlan öröme nem sokáig tarthatott, mikor épen legtöbb bámuló tolakodott utána, megérinti vállát egy rendőr s kérdi, hogy miféle rendek azok, melyeket mellén visel? Miféle? Hát olyanok, melyeket becsülettel szerzett pénzzel fizettem ki. Ugy? S megvan e engedve önnek azok viselése? Természetesen; hisz az én tulajdonaim! no ugy, kérem, legyen szives karját nyujtani. A rendőr tovább sótál emberünkkel, egész a köz tébolydáig, hol a csecsebecsés urat, mint őrültet adja át a felügyelőnek. A yankee csakhamar fölösmeri a helyiség rendeltetését; dühöng és toporzikál, állitván, hogy az ő agya legtávolabbról sincs megzavarodva. Ejh, uram, — szól most hozzá egyike a felugyelőknek — ön azt mondja hogy nem bolond, holott itt mellén viseli a tébolyi kézzelfogható bizonyitványát. Ah, ugy? — Hát ki gondolta volna azokról a csecsebecsés mellü urakról, hogy tébolydottak, mikor olyan tisztességesen néztek ki? Ekkor elmondta az esetményt, mely őt a rendjelviselésre birta s midőn a felvilágositott felügyelők által elbocsáttatott, megvolt győződve, hogy Europában a csillagok és keresztek a tébolyi jelei.

— ***A franczi nemzetgyülés*** karzatán a legutóbbi ülés alkalmával Thiers neje is jelen lévén, ép akkor készült elhagyni helyét midőn férje, az öreg lángszavu tribum szólni kezdett. — Miért távozik épen férje szónoklatának kezdetén? Kérdék tőle több ösmerői. — Hiszen Thiers egyike a legszebb és kellemesebb szónokoknak. — Épen azért megyek; felelte a nő. Mert félek, hogy ha meghallgatnám, ujra bele szerelmesedném. Vajjon bóknak vette volna-e Thiers, ha neje feleletét hallotta volna?

A mezőgazdász urakhoz, különös megfigyelés végett

Cséplőgépek ajánltatnak, melyek ifj. Weil Móricz igen előnyösen ismert majna-frankfurti czége által oly gazdaságok részére szállittatnak, melyeken nagy gőzcséplőgépek előnyösen nem használhatók. Ezek oly gyakorlatiak és czélszerüeknek bizonyultak be, hogy több gazdászati egyletek és hatóságok terjesztésük körül fáradoznak s hogy 2 év alatt mintegy 3000 darab adatott el. Áruk igen csekély, csak 130 frttól (bérmentes beküldéssel) kezdve egy teljes gépért, felfelé. További kérdéseket kérünk levélben a fent emlitett czéghez intézni, vagy valamelyik ügynök urhoz.

Beküldetett.

Minden betegnek erő és egészség gyógyszer és költségnélkül:

Revalesciere Du Barry Londonból.

Minden betegnek egészség, az izletes Revalescière du Barry által, mely minden orvosság használata és kölség nélkül a következő betegségeket távolitja el, u. m. gyomor, ideg, — mell, — tüdő, — máj, — mirigy, — nyákhártya, — lélekzési, — hólyag és vesefájdalmakat, gümőkórt, aszkórt, fuladást, köhögést, emészthetlenséget, dugulást, hasmenést, álmatlanságot, gyengeséget, aranyeret, vizibetegséget, hideglelést, szédülést, kértolulást, fülzugást, gyomorémelygést és hányást még a tergesség alatt is, diabetest, büskomorságot, elsoványodást, csuztvöszvényt, sápkórt. Kivonatok 75,000 bizonyitványból, oly hyógyulások felől, melyek bajai minden orvossággal daczoltak:

73,928. számu bizonyitvány.

Steierország, Waldegg, 1872. április 3.

Köszönet az ön Revalescierèjének, melyet én 50 éves ember, két évig folytonosan használtam, tiz éves bajomból, lábaim és kezeim bénulásából csaknem tökéletesen kigyógyultam, s tehetem foglalkozásomat, ugy, mint legjobb időmben. Ezen irányomban tanusitott jótétért önnek ezennel legszivélyesebb köszönetemet nyilvánitom.

Br. Signo.

73,268. számu bizonyitvány.

Sicilia, Trapani, 1870, április 13-án.

Nőm, borzasztó idegbajok áldozataképen, rettenetes daganatokkal egész testén, szivdobogás és álmatlansággal, s a legnagyobb mérvü lépkórral, az orvosok részéről elveszettnek tekintetett, midőn a megfizethetlen Barry-féle Revalescierèhez vettem menekülésemet. Ezen drága szer, minden barátim bámulatára rövid időn meggyógyitá azon rettentő bajokat, s nőmet annyira helyre hozta, hogy jóllehet már 49 éves, a táncmulatságokban mégis igen tevékeny részt vesz. Ezt önnel minden hason baju szenvedők érdekében kötelességszerüleg, s a legmélyebb köszönettel közlöm.

Barbera Atanásió.

Táplálóbb a husnál, felnötteknél és gyermekeknél ötvenszeresen megtakaritja árát az orvosságokban,

Ára 1/2 fontos bádog szelenczékben 1 frt. 50 kr. 1 fontos 2 fr. 50 kr. 2 fontos 4 frt. 50 kr. 5 fontos 10 frt. 12 fontos 20 frt. 24 fontos 36 frt. Revalesciere kétszersült, szelenczékben 2 frt. 50 és 4 frt. 50 kr. Revalesciere csokládé por és táblácskaalakban 12 csészére 1 frt. 50, 24 csészére 2 frt. 50; 48 csészére 4 frt. 50 kr., poralakban 120 csészére 10 frt. 288 csészére 20 frt. 576 csészére 36 frt. Kapható Barry du Barry és társaúl, Bécs, Wallfischgasse nr. 8 valamiut minden városban gyógyszerészek és füszerkereskedőknél is; a bécsi ház minden vidékre posta-utalvány, vagy utánvét mellett is küld.

Magyarországban kapható a következő helyeken és uraknál, Arad, Tones és társa; Debreczen, Mihálovics István, gyógyszertár a kigyóhoz; Duna-Földvár, Nadhera Pál; Eszék, Dávid Gyula gyógyszerész; Maros-Vásárhely, Fogarasi Demeter J.; Pest Török József gyógyszerész; Székes-Fehérvár, Dlabella György; Temesvár, Quiriny Albert városi gyógyszertár, Wersetz, Fischer Móricznál.

Kihuzott lotteria számok. 1873.

Bécs, 4 január. 26, 34, 66, 75, 20, 72.

Debreczeni piaczi középár, mérőben. 1873. Decz. 21

Buza 675. Kétszeres 570. Rozs 470. Árpa 280. Zab 180. Tengeri 360. Köles 540. Kása 925. 1 zsák burgonya 180. 1 mázsa szalonna 29—30—31 frt. Háj 1 mázsa 35—36—37 frt.

Bécsi börze Jan. 2. Ezüst 105. Arany 5.44.

Felelős szerkesztő s kiadó ***Báthory Sándor.***

HIVATALOS ÉS MAGÁNHIRDETÉSEK.

1291.
1873.

Árverési hirdetés.

A hadházi kir. járásbiróság mint telekkönyvi hatóság részéről közhirrétetik, miszerént ***id. Környei Gábor*** székelyhidi lakosnak mint felperesnek 43 frt tőke követelése s járulékai iránt ***özv. Szepessy Pálné Király Zsuzsánnától*** ugy is mint néhai férje tömege képviselőjétől lefoglalt s a sámsoni 894. sz. tjkönyvben foglalt 150 frtra becsült 1513. k, r. sz. alatti Martinkai 1500 □ szőllő árverése elrendeltetvén, annak megtartására határnapokul ***1874. Január 15 kén,*** szükségesetére ***február 16-ik napjának*** d. e. 10 órája Sámson község házához kitüzetett azon kijelentéssel, hogy árverelő köteles az árverés megkezdése előtt a becsár 10%-át készpénzben bánatpénzül letenni, s hogy a birtok csak a második árverésen fog becsáron alól is eladatni.

Félhivatnak tehát a nem ezen telekkönyvi hatóság székhelyén lakó jelzálogos hitelezők, hogy a vételár felosztása alkalmával leendő képviseltetésök végett ezen hatóság székhelyén megbizottat rendeljenek, s annak nevét és lakását az árverelésig jelentsék be. Egyszersmind felszólittatnak azok is akik a lefoglalt birtok iránt tulajdoni vagy más igényt érvényesithetni vélnek, hogy igénykereseteiket a hirdetés közhirrétételétől számitandó 15 nap alat ezen hatósághoz nyujtsák be, különben azok a régrehajtás folyamát nem gátolván, egyedül a vételár feleslegére fognak utasittatni. Az árverési egyéb feltételek ezen hatóságnál megtekinthetők.

Kelt a hadházi kir. járásbiróság mint telekkönyvi hatóság 1873. Decz. 11-ik napján tartott üléséből.

Margitay Sándor,
jegyző.

2—3.

1873.
2636.

Árverési hirdetmény.

A debreczeni kir törvényszék mint telekkönyvi hatóság részéről közhirrététetik, miszerint a felperes ***Rannukel Rozália*** részére. ***Kalmusz Pálné Lintner Paulinától*** 250 afrt tőke és járulékai erejéig lefoglalt ingatlanok u. m. a debreczeni 2511. számu telekjegyzőkönyvben bejegyzett s 8000 aftra becsült kádasutczai 1832. sz. házastelek, kert, és 5 hóld 459 □ öl házutáni külsőföld, jövő ***1874-ik évi január hó 16-ik,*** szükségesetére ***február hó 16-ik*** napján délniáni 3 órakor, a telekkönyvi irodában, kiküldött végrehajtó Kovács József által megtartandó árverésen el fog adatni.

Az árverési feltételek a következők:

1. Kikiáltási ár a becsérték, melynek 10%-a, vagyis 800 frt. az árverelni szándékozók által a kiküldött árverelő kezéhez bánatpénzül leteendő.

2. Az ingatlanok az 1-sö árverési határnapon csak becsáron felül vagy azon, a 2-ik árverési határnapon azonban becsáron alól is eladatnak.

3. A vételár 3 egyenlő részletben, és pedig a leütéstől számitva 1—3 és 5 hónap alatt az árverés napjától fogva járó 6% kamatával fentirt telekkönyvi hatóságnál lefizetendő; a bánatpénz az első részletbe tudatik.

4. Vevő a vett háznak a leütéstől 14 nap mulva, a külső földnek pedig azonnal birtokába és használatába lép; tulajdonjoga azonban csak a vételár teljes lefizetése utan fog hivatalból bekebeleztetni.

5. Vevő viseli az átirási kincstári dijat, és a vett ingatlanok után a leütéstől fogva eső mindennemü adó s egyéb terhet.

6. Ha vevő az árverési feltételeknek eleget nem tenne, a vett ingatlanok bármely érdekelt fél kérelmere a p. t. r. t. 459. §. értelmében vevő kárára és veszélyére ujabban kitüzendő s csak egyszeri árverésen becsáron alól is elfognak adatni.

Egyszersmind azok, akik a lefoglalt ingatlanokra tulajdoni vagy más igényt érvényesithetni vélnek felhivatnak, hogy igénykereseteiket ezen hirdetvény közzétételének utolsó napjától számitandó 15 nap alatt — fentirt telekkönyvi hatósághoz nyujtsák be.

Kelt Debreczenben a kir. törvényszék mint telekkönyv hatóságnak 1873-dik évi november hó 28-dik napján tartott üléséből.

Boruzs József, aljegyző. 3—3.

Hirdetés.

Alulirott itt mulatása ideje alatt, mely jelen vásár végéig tartand, ajánlja magát művészileg szerkesztett zománcozott fogazatok, *valamint* egyes fogak *betételére, ugy azoknak* tisztitása, plombirozása, reszelése és kivételére, *mely mütétek a legnagyobb vigyázattal, és ovatossággal vitetnek véghez. — Azon bizalomnál fogva, melylyel több éven keresztül megajándékoztatott, reményli, hogy miután előbbi itteni tartózkodási helyét* Nagyváradal *cserélte fel,* **minden vásárkor ide teendő átrándulása** *alkalmával számos látogatásoknak fog örvendhetni.* 1—3.

Giraud Ottó.

☞ Lakása Széchenyi-utszán, Mencze Henrik ur 1813. szám alatti házánál.

Előfizetési felhivás a magyar irodalom következő négy folyóiratára:

Kiadók: DEUTSCH TESTVÉREK (ifj. Deutsch Mór), Budapest, bálvány-utcza 9. sz.

„MAGYARORSZÁG és A NAGYVILÁG."

Szépirodalmi és ismeretterjesztő képes hetilap,

II-dik 1873. jubilaeumunk „Báthory István", Matejko nagyszerű festménye kőrajzban.

Szerkeszti: ÁGAI ADOLF.

A „Magyarország és a Nagyvilág" mint eddig, úgy ezentúl is **rajzban és szóban hű tükre** lesz ugy a nap fontosabb eseményeinek mint leghivatottabb közvetitője a bel- és a külföld müvészi mozzanatainak, mig szépirodalmi és ismeretterjesztő czikkei, amazoknak maradandóbb értékü foglalata, ezeknek vonzó és tanulságos modora folytán: arra vannak hivatva, hogy e lapot eddigi hivéinél mindinkább nélkülözhetlenné s ujabb előfizetőkről mind kedvesebbé tegyék. „Fővárosi hetitárczájáról" Porzó élnek tolla gondoskodik. **Sokk-, kép- vagy szó-talány, minden számban.** Évek során át all fön e lap, mindinkább erősbödve és csinosodva. Azon körülmény, hogy a „Magyarország és a Nagyvilág" a legelterjedtebb hazai képes heti közlöny, ékesszólóan tanuskodik az e vállalat körül kifejtett buzgalom mellett. A közönség tömeges pártolása s a lazai sajtó osztatlan elismerése, mely lapunkat határozottan valamennyi versenytársa fölé emeli: egyrészt jutalom, másrészt biztatás arra, hogy kitüzött czélunk felé erinyedetlenül törekedjünk.

Megjelen 12—16 oldalnyi szöveggel és müvészeti rajzokkal a legszebb kiállitásban.

Minden előfizetőnek juttat

évenkint két pompás jutalomképet.

Előfizetési föltételek: Negyedévre 2 frt 50 kr, félévre 5 frt.

„BORSSZEM JANKÓ"

másfél iven, minden számában torz-arczképpel,

számos tréfás rajzzal és humorisztikus szöveggel megjelenő HETILAP.

Szerkeszti CSICSERI BORS.

Előfizetési ára: Negyedévre 2 frt.

De félre a tréfával. Legyünk komolyak.

A Borsszem Jankónak, fájdalom! csak 500,000 az előfizetője.

Elég siralmas, ha ez elsőrendü európai közlöny, mely a magyar világnyelven van irva, ily csekély számu előfizetővel kénytelen tengődni, mintha csak holmi "Times" vagy „Newyork-Herald" volna.

Pedig te, oh magyar, a szappanyfogyasztó nagyhatalmak sorában kivánsz méltó helyet foglalni. S van-e nálam szappanyabb szappany?

Én szapulom a hitványságot, én mosom a szennyest. Csak ugy tajtékzoknak tőle.

És azonkivül sulykolok. És letéglázom a gőgöt. És vasalom simára szikrázó acélommal a bú és gond rendőit.

És gyönyörködtetlek a humor szappanybuborékaival.

Én, szent Rabelais ugyse! soha más lapot nem járatnék a Borsszem Jankónál!

De ezt ép oly kevéssé tehetem, minthogy önmagamat ölelhetem meg.

Boldog te, a ki magadhoz ölelhetsz.

Maradok irigyed

Borsszem Jankó.

A magyar irodalom ezen **négy** folyóiratának,

melyek szórakoztatásra, ismeretszerzésre ugy mint a fiatalság müvelődésére igen bő anyagot nyujtanak, egy mivelt család körében sem volna szabad hiányoznia, és bizonyára nem is hiányoznának, ha a t. közönség azokat eléggé ismerné. Alkalmat veszünk tehát magunknak ezen négy folyóiratot előfizetésre ajánlani és egyuttal késznek nyilatkozunk levelezési lap vagy levél utján történt megkeresésre az illető **mutatvány-számokat azonnal ingyen megküldeni.**

Tisztelettelesen

Deutsch testvérek (ifj. Deutsch Mór)

Budapest, bálvány-utcza 9. sz.

A

„KIS LAP"

képes gyermek-folyóirat.

Megjelen hetenkint egyszer egy iven 16 oldalon.

Szerkeszti: **Forgó bácsi.**

Ezen kis ujság, melynek immár **6-ik kötete** kezdődik, fennállása óta oly széles körü kedveltségre és elterjedtségre tett szert, hogy nem tartjuk szükségesnek bővebb ajánlásával előállni.

A „Kis Lap" tartalmaz számonkint 8—10 finomul metszett, vonzó képet, mulattató és komoly tartalmu elbeszéléseket, költeményeket, talányokat, erkölcsi mondásokat, zenedarabokat stb., melyek mindannyian a gyermek emlékezetébe mélyen bevésődnek és a kis olvasót szeretettel és örömmel bilincselik az olvasmányhoz. Rég elismert tény, hogy egy ily lap által legkönnyebben éretik el azon czél: a gyermeknek mulattató alakban oktatást nyujtani és az összes sajtó a „Kis Lap"-ról már ismételten legnagyobb elismeréssel nyilatkozott.

Előfizetési dij:

1 frt 20 kr. o. é. évnegyedenkint.

A „Kis Lap" megjelen hetenkint egy iven 16 oldalon, szines képpel a czimlapon és hetenkint egyszer Küllemik szól.

Előfizethetni a kiadóknál: Deutsch testvérek (ifj. Deutsch Mór) irodalmi és müvészeti intézetében, Pesten, bálvány-utcza 9. sz.

Képes Regénytár.

Előfizetési ára: Negyedévre 1 frt 50 kr.

E regény-folyóirat mindig a legérdekesebb eredeti elbeszéléseket és regényeket közli, melyek elsője

A Budapesti Rejtelmek

8 kötetben, két részben 96—100 nagy nyolczadrét iven jelen meg. Az első négy kötetre terjedő rész külön czime: „A lélekvásárlók." E czim némileg sejteti tartalmát. A lélekvásárlás, társadalmunk ezen rákfenéje a mint száz meg száz alakban kisért utón utfélen, politikában és szószéken, salonban és lebujban, követválasztáskor és azon kivül; a leánykereskedés, mely Magyarországból és Székelyföldről üzetik kelet felé: ez képezi kiapadhatlan motivumát a szerfelett érdekfeszitő, bonyolult szövevényü történetnek. Történeti háttér gyanánt a **magyar légió** keletkezésének és feloszlásának eseményei játszanak bele a nagy vonásokkal rajzolt, hol megdöbbentő élethüségü, hol ijesztő sötét társadalmi korrajzba. A mi fölöttébb érdekessé teszi e regényt az, hogy nagyobbára élő személyek szerepelnek benne és szerző az utolsó évtized chronique scandaleuseban is bele mert nyulni, hogy félig elfelejtett eseményeket ujra felelevenitsen. Szerző kitünő gondot forditott továbbá arra, hogy a régi és uj Pest helyrajzát, titkos helyiségeit s történeti nevezetességeit eleven és élethü leirásokban mutassa be az olvasónak.

Megjelen minden hó 1-én, 10-én és 20-án.

Az eddig megjelent füzetek teljes számban kaphatók. Egy füzet ára 15 kr.

Előfizethetni minden könyvárusnál és a kiadóhivatalban, Pest, bálvány-utcza 9. sz.

Előfizethetni minden m. k. postahivatalnál postai utalványnyal és minden hazai könyvkereskedésben.

Fényeremény 43,500 frt.

Huzás Január 14-kén és az arra következő napokon, amidőn a következő nyeremények fognak szétosztatni: 1. nyeremény 43,500 frt. 1. a. 17,500 frt. 1. a. 9000 frt. 2. a. 3500 frt. 5-ször 1750 frt. 12-szer 1000 frt. 50-szer 350 frt. 200-szor 90 frt. 1000-szer 35 frt. Ezenkivül mütárgyak összes értékben 35,000 frt. Ezen általánosan kedvelt sorsolásnak

1 egész eredeti sorsjegy 2 frt. 50 kr. o. é.
2 " " " 5 " " "
9 " " " 20 " " "

árra

minden szivélyes megbizások az értékbeküldése mellett rögtön rendezteinek el, valamint minden utasitás ingyen adatik

Geyer János

majnai frankfurti kereskedőház által.

N b. A huzás után minden részvényes kap egy nyeremény-lajstromot — mely bérmentesen és ingyen küldetik és megjegyzendő, hogy a nyeremények minden levonás nélkül kifognak fizetetni.

7—7.

5571/1873.

Árverési hirdetés.

A debreczeni kir. törvényszék mint telekkönyvi hatóság részéről közhirré tétetik, miszerint a felperes ***Kovács Lajos*** mint ***Matolcsi Ferencz*** engedményese részére, alperes ***id. Kovács Mihálytól*** 47 aft. 20 kr. tőke és járulékai rejéig lefoglalt ingatlanok u. m. a debreczeni 11 számu tejkben A I. II. és — 1642, 2555 és 3273 — h. r. sz. alatt bejegyzet s összesen 48,240 aft. becsült ingatlanokból alperest illető $^1/_{57}$ rés a debreczeni 4639 sz. tjkvben A ✕ alatt bejegyzett s 5000 frtr becsült ingatlanból alperest illető $^1/_{59}$ rész, és az 1715. sz. tjk A I alatt foglalt s 4006 frtra becsült ingatlanokból alperest illető $^1/_{61}$ rész, melyek összes becsértéke 996 frt. 72 krra rug. jövő 1874-ik évi Január 20-kán, szükség esetére Február 20, napján d. u. 3 órakor a telekkönyvi irodában kiküldött végrehajtó ***Kovács József*** által megtartandó árverésen e fognak adatni. Az árverési feltételek a következők:

1. Kikiáltási ár a becsérték, melynek 10% a, vagy is 100 f. az árverelni szándékozók által a kiküldött árverelő kezéhez bánatpénzül leteendő.

2. Az ingatlanok az árverési határnapon csak becsáron felül vagy azon, a 2-ik árverési határnapon azonban becsáron alól is eladatnak.

3. A vételár 3, egyenlő részletben, és pedig a leütéstől számitva 1—3 és 5 hónap alatt az árverés napjától fogva járó 6% kamatával fentirt telekkönyvi hatóságnál lefizetendő; a bánatpénz az utólsó részletbe tudatik.

4. Vevő a vett ingatlanoknak azonnal birtokába és használatába lép; tulajdonjoga azonban csak a vételár teljes lefizetése után fog hivatalból bekebeleztetni.

5. Vevő viseli az átirási kincstári dijat, és a vett ingatlanok után a leütéstől fogva eső mindennemü adó s egyéb terhet.

6. Ha vevő az árverési feltételeknek eleget nem tenne, a vett ingatlanok bármely érdekelt fél kérelmére a p. t. r. t. 459. §. értelmében vevő kárára és veszélyére ujabban kitüzendő s csak egyszeri árverésen becsáron alól is el fognak adatni.

7. Vevő kapja az eladott birtokrész után az 1873-ik évtől kezdve még kiosztatlan közös jövedelemből aránylagosan esendő részt.

Egyszersmind azok, a kik a lefoglalt ingatlanokra tulajdoni vagy más igényt érvényesithetni vélnek, felhivatnak, hogy igénykereseteiket ezen hirdetvény közzétételének utólsó napjától számitandó 15 nap alatt — fentirt telekkönyvi hatósághoz nyujtsák be.

Kelt Debreczenben a kir. törvényszéknek mint telekkönyvi hatóságnak 1873-dik évi November hó 28-ik napján tartott üléséből.

2—3. ***Zachariás Alajos***, jegyző.

6152/1873. szám.

Árverési hirdetés.

A debreczeni kir. törvényszék, mint telekkönyvi hatóság részéről közhirré tétetik, miszerint felperes ***Báthori Sándor*** részére, alperes ***Nagy Jánosné, Kis Máriától*** 250 aft. tőke és járulékai erejéig lefoglalt ingatlanok u. m. a debreczeni 1969 számu tkjkvben bejegyzett mesterutczai külvárosi 3368. sz. házas teleknek alperest illető s 400 frta becsült fele része, folyó 1874-ik évi február hó 3-dik, szükség esetére **március hó** 3-dik napján d. u. 3 órakor, és az ugyanezen tjkvben 4552. h. r. sz. a. bejegyzett köntöskerti 513 □ öl szőllőnek alperest illető, és 100 frtra becsült fele része, folyó 1874-dik évi február hó 4-ik, szükség esetére március hó 4-dik napján, d. u. 3 órakor, a tkvi irodában, bizottsági végrehajtó ***Vetési Mihály*** által megtartandó árverésen elfognak adatni.

Az árverési feltételek a következők:

1. Kikiáltásiár a becsérték, melynek 10%-a, vagy is a fél házra nézve 40 fr, a fél szőllőre nézve pedig 10 fr. Az árverelni szándékozók által a kiküldött árverelő kezéhez bánatpénzül leteendő.

2. Az ingatlanok az 1-ső árverési határnapon csak becsáron felül vagy azon, a 2-dik árverési határnapon azonban becsáron alól is eladatnak.

3. A vételár 3 egyenlő részletben, és pedig az első a leütéstől 3 napalatt, a második a leütéstől 1 hónap, a harmadik 2 hónap alatt az árverés napjától fogva járó 6% kamatával fentirt telekkönyvi hatóságnál lefizetendő; a bánatpénz az utólsó részletbe tudatik.

4. Vevő a vett félháznak a leütés után 14 nap mulva a fél szőllőnek pedig azonnal birtokába és használatába lép; tulajdonjoga azonban csak a vételár teljes lefizetése után fog hivatalból bekebeleztetni.

5. Vevő viseli az átirási kincstári dijat, és a vett ingatlanok után a leütéstől fogva eső mindennemü adó s egyéb terhet.

6. Ha vevő az árverési feltételeknek eleget nem tenne, a vett ingatlanok bármely érdekelt fél kérelmére a p. t. r. t. 459. §. értelmében vevő kárára és veszélyére ujabban kitüzendő s csak egyszeri árverésen becsáron alól is elfognak adatni.

Egyszersmind azok, a kik a lefoglalt ingatlanokra tulajdoni vagy más igényt érvényesithetni vélnek, felhivatnak, hogy igénykereseteiket ezen hirdetvény közzétételének utólsó napjától számitandó 15 nap alatt — fentirt telekkönyvi hatósághoz nyujtsák be.

Kelt Debreczenben a kir. törvényszék mint telekkönyvi hatóságnak 1873-dik évi decz. hó 19. napján tartott üléséből.

Boruzs József, aljegyző.

1—2

Tiszavidéki és arad-temesvári vasut.

MENETREND, 1873- november 16-től további intézkedésig.

I. Bécs és Pestről Kassa felé.

	ó. p.	ó. p.	ó. p.
Bécs ész.v.ind.	8 — este.	8 30 reg.	
„ áll.v. „	8 20 „	8 45 „	
Budapest „	7 30 regg.	6 26 este.	
„ „	1.,2.,3. oszt.	1.,2.3.4. o.	3.,4., o.
Czegléd „	10 18 reg.	9 18 este	4— r eg
Szolnok „	11 22 „	10 26 éjjel.	6 16 „
P.-Ladány „	2 — délu.	1 52 „	1136 d.e.
Debreczen „	3 51 „	4 30 reg.	2 30 du.
Nyiregyh. „	5 39 „	7 48 „	(érk.)
Szerencs „	8 4 este	11 27 „	1.,2.,3.4o.
Miskolcz „	9 25 éjjel	1 51 délu.	8 reg.
Kassa érkezés	11 51 éjjel	6 este	11 43 du.

II. Bécs s Pestről Arad s Temesvár felé.

	ó. p.	ó. p.	ó. p.
Bécs é v. indul.	8 — este	9 30 reg.	
„ á v. „	8 20 „	8 45 „	
Budapest	7 30 regg.	6 26 este.	
„	1.,2.,3. oszt.	1.,2.,3.4.o.	3.,4. o.
Czegléd „	10 18 déle.	9 8 „	6 30r.
Szolnok „	11 12 „	10 15 éjjel.	8 54 „
Mező-Tur „	12 22 délu.	12 5 „	11 42 d.e.
Csaba „	2 1 „	2 55 reg.	4 16 d.u.
Arad érkezés	3 36 „	5 35 „	7 33 e.
„ indulás	3 56 „	6— „	
Temesvár érk.	5 46 este.	8 36 „	

III. Bécs és Pestről Nagyvárad felé.

Bécs ész.v.ind.	8 ó. — p. este.		8 ó. 30 p. regg.
„ áll.v. „	8 „ 20 „ „		8 „ 45 „ „
Budapest „	7 „ 30 „ reg.		6 „ 26 „ este.
„ „	1., 2., 3., oszt.		1.,2.,3.4., oszt.
Czegléd „	10 „ 18 „ „		9 „ 18 „ „
P.-Ladány „	2 „ 35 „ délu.		2 „ 10 „ éjjel.
N-Várad érk.	4 „ 47 „ „		5 „ 21 „ „

IV. Kassáról Pest és Bécs felé

	ó. p.	ó. p.	ó. p.
	1.,2.,3.oszt.	1, 2, 3.4.o.	1 ,2.3.4
Kassa indulás	5 — reg.	9 20 d. e.	6 1 este
Miskolcz „	7 42 „	1 41 d. u.	9 24 „
Szerencs „	8 53 „	4 14 „	(érkezés)
Nyiregyh. „	10 43 délc.	7 17 este.	3 ,4. o. t.
Debreczen „	12 45 délu.	1012 éjjel.	3 25 du.
P.-Ladány „	2 24 „	12 22 „	6 29 este
Szolnok „	4 54 „	4 40 reg.	12 14 éjj.
Czegléd érk.	5 49 „	5 59 „	1 49 „
„ „	8 31 este.	8 45 „	
Pest „	8 31 este.	8 45 „	
Bécsi ész. v. ér.	6 3 reg.	6 9 este	
„ áll.v. „	6 20 „	6 24 „	

V. Temesvár s Aradról Pest s Bécs felé.

	ó. p.	ó. p.	ó. p.
	1.,2.,3. oszt.	1.,2.,3.4. o.	
Temesvár ind.	101 7 reg.	5 56 délu.	
Arad érk.	12 12 „	8 40 „	3., 4 .oszt.
„ ind.	12 30 délu.	9 10 „	6 20 reg.
Csaba „	2 10 „	11 42 éjj.	10 12 d. e.
Mező-Tur „	3 43 „	2 14 „	1 59 d. u.
Szolnok „	4 54 „	4 27 reg.	5 34 „
Czegléd érk.	5 49 este.	5 49 „	6 59 este
Budapest „	8 31 „	8 45 „	
Bécs á. v. érk.	6 3 regg	6 9 este.	
„ ó ¼ v. „	6 20 „	6 24 „	

VI. Nagyváradról Pest s Bécs felé

	1., 2., 3. oszt.		1.,2.,3., 4. oszt.
N.-Várad ind.	11 ó. 22 p. délc.		9 ó. — p. este.
P.-Ladány érk.	1 „ 23 „ „		11 „ 45 „ éjjel.
Czegléd „	5 „ 49 „ „		5 „ 59 „ regg.
Budapest „	8 „ 31 „ este.		8 „ 45 „ „
Bécsi év. v. „	6 „ 3 „ reg.		6 „ 9 „ este.
„ áll.v. „	6 „ 20 „ „		6 „ 24 „ „

A vonatok indulási ideje a közhet első állomásokról, valamint azok csatlakozása Aradon, Csabán, Nagyváradon, Kassán, Miskolczon és Temesvárott a pályaudvarokon kifüggesztett menetrendekből tudható meg.

Pálya-csatlakozások:

I. Aradon: az első erdélyi vasut szt. mélyvonatához Gyula-Fehérvar felé s Petrozsény és Gyula-Fehérvar felől Szolnok s Szeged felé.

II. Csabán: az alföldi vasut vonat i Szeged Nagyvárad, Arad, Temesvár és Szolnok felé.

III. Debreczenben: Kassa és a m. északkeleti vasut vonatához Szeget felé, s innen Czegléd felé.

IV. Kassán: a kassa-oderbergi vasuton Oderberg és Eperjes és a m. északkeleti vasut vonatához Lemberg és Sziget felé. A kassa-oderberg vasut 3. sz. személyvonata Oderberg és Eperjesről a 2. sz. vonathoz Czegléd felé és ezen vasut Oderbergből jövő 5. sz. és Eperjesről jövő 305. sz. vegyes-vonatai a 6. sz. vonathoz Miskolcz felé.

V. Miskolczon: Hatvan és Budapest felé.

IV. Nagyváradon: az alföldi vasut vonathához Eszek és az m. keleti vonathához Kolozsvár és Brassó felé.

VII. Nyiregyházán: Ungvár felé.

VIII. Szerencs: S.-A.-Ujhely Sziget felé.

IX. Szolnokon: Hatvan felé.

X. Temesvárott: Szeged és Baziás felé.

Az igazgatóság

Debreczen, 1874. Nyomatott a város könyvnyomdájában.